

תורה אור • פרשת משפטים • מאמר 2

כי תקנה עבד עברי וגו'

”כִּי תִקְנֶה עֶבֶד עִבְרִי”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/torah-ohr/mishpatim/2](https://likuteitorah.com/he/torah-ohr/mishpatim/2)

1 כי תקנה עבד עברי וגו'. הנה לפעמים כתיב קונה שמים וארץ. קונה הכל. וכתיב בורא שמים וארץ. בורא הכל.

"כי תקנה עבד עברי" וגו'. והנה, לפעמים נאמר "קונה שמים וארץ", "קונה הכול", ולפעמים נאמר "בורא שמים וארץ", "בורא הכול".

והענין כי יש בחי' שנק' דרך סדר ההשתלשלות מעילה לעילה. ויש בחינה שנק' למעלה מדרך סדר ההשתלשלות (עמ"ש במ"א ע"פ ואתחנן ביאור הדבר כו')

והענין הוא שיש בחינה הנקראת דרך סדר ההשתלשלות, מעילה לעילה, ויש בחינה הנקראת למעלה מדרך סדר ההשתלשלות (ראו מה שנכתב במקום אחר על הפסוק "ואתחנן", ביאור הענין וכו').

וזהו ענין בורא וקונה. פי' בורא הוא ההתהוות יש מאין שזהו למעלה מדרך סדר ההשתלשלות.

וזהו ענין "בורא" ו"קונה". פירוש "בורא" הוא התהוות יש מאין, שהיא למעלה מדרך סדר ההשתלשלות.

כי הנברא אינו ערוך כלל אל הבורא וא"כ התהוות הנברא היא התחדשות יש מאין וזהו בורא.

שהרי הנברא אינו בערך כלל לבורא, ואם כן התהוות הנברא היא חידוש של יש מאין, וזהו "בורא".

אבל אח"כ יש ג"כ בחי' השתלשלות העולמות זה מזה דרך עילה ועלול וזה נק' קונה שהקנין

אבל לאחר מכן יש גם בחינה של השתלשלות העולמות זה מזה בדרך של עילה ועלול, והיא נקראת "קונה", משום שהקנין

אינו הויות דבר חדש כ"א יציאה מרשות המוכר לרשות הלוקח שמתחלה היתה הסחורה מונחת בקופסא אצל המוכר וע"י הקנין בא לגלוי להלוקח.

אינו הווייה של דבר חדש, אלא יציאה מרשות המוכר לרשות הקונה: בתחילה הייתה הסחורה מונחת בקופסה אצל המוכר, ובאמצעות הקנין היא התגלתה לקונה.

2 וכן בחי' המשכת העלול מן העילה אינו התהוות דבר חדש כי להוות דבר חדש הוא רק ביכולת הבורא ית'

כדומה לכך, בחינת המשכת העלול מן העילה אינה התהוות של דבר חדש, שכן הכוח להוות דבר חדש נתון רק לבורא יתברך.

אבל המשכת עילה ועלול הוא ענין גלוי ההעלם כמו גילוי הדבור מהעלם המחשבה כו' ועי' נא' קונה הכל להמשיכן מן ההעלם לגלוי אחר שכבר נבראו מאין ליש שייך קנין כשנמשך מההעלם לגלוי כו'.

אבל המשכת עילה ועלול היא עניין של גילוי ההעלם, כמו גילוי הדיבור מתוך ההעלם שבמחשבה וכו'. ועל כך נאמר "קונה הכול": להמשיך אותם מן ההעלם אל הגילוי. לאחר שכבר נבראו מאין ליש, שייך בהם עניין הקניין כאשר הם נמשכים מן ההעלם אל הגילוי וכו'.

3 ועדי' יובן פי' כי תקנה כו'. דהנה כתיב בעבר הנהר ישבו אבותיכם. הנהר הוא בחי' ונהר יוצא מעדן ובדרך זו יובן פירוש "כי תקנה" וכו'. שהרי נאמר: "בעבר הנהר ישבו אבותיכם". הנהר הוא הבחינה של "ונהר יוצא מעדן",

כמ"ש בזהר פ' אמור שהוא בחינת בינה דאצי' שנמשך להתלבש בבריאה. וזהו ומשם יפרד כו'. כפי שנאמר בזהר בפרשת אמור, שהנהר הוא בחינת בינה דאצילות, הנמשכת להתלבש בבריאה. וזהו פירוש "ומשם יפרד" וכו'.

4 ועבר הנהר הוא מה שלמעלה מבחי' הבינה ושכל המושג שם ישבו והושרשו האבות. רק מה שירדו הנשמות אח"כ עד שנק' זרע בהמה זהו רק בחי' הניצוץ הנמשך למטה ע"י שייך לומר כן.

"מעבר לנהר" הוא מה שלמעלה מבחינת בינה ומהשכל שניתן להשגה; שם ישבו האבות והיו מושרשים. אלא שהנשמות ירדו לאחר מכן, עד שנקראו "זרע בהמה" — והכינוי הזה מתייחס רק לבחינת הניצוץ הנמשך למטה.

אבל שרשו ומקורו הוא אפי' בעבר הנהר שהוא למעלה מהשתלשלות עד ששם אדם ובהמה שוין. שוה ומשוה קטן וגדול.

אבל שורשו ומקורו של ניצוץ זה הוא אפילו "מעבר לנהר", למעלה מהשתלשלות, עד כדי כך ששם האדם והבהמה שווים: "שוה ומשוה קטן וגדול".

5 וא"כ להמשיך בחי' הדעת בנשמות הנק' זרע בהמה א"צ לזה רק בחי' קנין שהיא המשכה מההעלם אל הגלוי היינו להמשיך משרשן שהוא בעבר הנהר וכו'

אם כן, כדי להמשיך את בחינת הדעת בנשמות הנקראות "זרע בהמה", אין צורך אלא בבחינת קניין, שהיא המשכה מן ההעלם אל הגילוי; כלומר, להמשיך משרשן, שהוא "מעבר הנהר" וכו',

ששם יש להם דעת גדול מאד רק שזה נעלם לגמרי מהנצוץ המלוכש בכי"ע וצריך להמשיך משם מההעלם אל הגלוי.

ששם יש להן דעת גדולה מאוד, אלא שהיא נעלמת לגמרי מן הנצוץ המלוכש ב[עולמות] בריאה, יצירה ועשיה, וצריך להמשיך משם, מן ההעלם אל הגלוי.

וזהו כי תקנה עבד עברי כו'. וזה בנקל יותר מאם היה צריך להיות הויה חדשה ממש:

וזהו "כי תקנה עבד עברי" כו'. ודבר זה קל יותר מאשר אילו היה צורך בהויה חדשה ממש:

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/torah-ohr/mishpatim/2

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק